

Phó Chủ tịch HLGVN, Luật gia Trần Đại Hưng:

GIỚI LƯỢT GIA, LƯỢT SƯ CÓ NHIỀU ĐÓNG GÓP QUAN TRỌNG TRONG HOẠT ĐỘNG XÂY DỰNG PHÁP LƯỢT VÀ CẢI CÁCH TƯ PHÁP(*)

Ông Trần Đại Hưng

Luật gia Trần Đại Hưng từng giữ cương vị Phó trưởng Ban thường trực Ban Nội chính Trung ương và nhiều vị trí quan trọng khác, hiện ông đang giữ cương vị Phó Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam (HLGVN). Chia sẻ cảm xúc của mình về việc HLGVN đăng cai Đại hội Luật gia dân chủ quốc tế sắp tới, ông cho rằng, đây là một bước ngoặt lớn, chứng tỏ được vị thế của HLGVN trên trường quốc tế. Đầu tháng 5/2009 cũng có một sự kiện quan trọng của giới luật sư Việt Nam đó là Đại hội Liên đoàn Luật sư toàn quốc. Nhân dịp này phóng viên Tạp chí Pháp lý đã trò chuyện với ông về vai trò của luật gia, luật sư trong công cuộc bảo vệ XHCN ở Việt Nam thời gian qua.

XUÂN LỘC - LÊ NHUNG (thực hiện)

Là người cống hiến lâu năm trong ngành bảo vệ pháp luật nước nhà, ông có nhận xét gì về đóng góp của giới luật gia nói chung, luật sư nói riêng vào công tác lập pháp, cải cách tư pháp trong thời gian gần đây?

Có thể nói, những đóng góp của giới luật gia nói chung và luật sư nói riêng vào công tác lập pháp trong thời gian gần đây có ý nghĩa quan trọng. Hiện nay chúng ta có gần 30 nghìn luật gia và 5 nghìn luật sư, đội ngũ này là đội ngũ có kiến thức pháp luật và kinh nghiệm trong xây dựng pháp luật, đã và đang công tác tại cơ quan nhà nước, tổ chức xã hội, ở các địa phương cũng như Trung ương. Trong Hội Luật gia, đội ngũ này khá rộng và trực tiếp góp phần vào việc xây dựng các dự án luật, đồng thời đóng vai trò phản biện trước những cơ quan dự thảo xây dựng các dự án pháp luật. Đặc biệt, trong giới luật gia có Chủ tịch HLGVN Phạm Quốc Anh và nhiều luật gia đương chức trong các cơ quan nhà nước, tổ chức xã hội là Đại biểu Quốc hội. Những ý kiến tham gia xây dựng pháp luật và góp ý của HLGVN

** Tiêu đề do Ban biên tập đặt*

mang tính phân biện cao, giúp cho các cơ quan lập pháp thấy rõ những nhu cầu cần thiết phải xây dựng và ban hành sửa đổi, bổ sung các quy định của luật pháp. Tôi cho rằng, đây là những đóng góp rất quan trọng của giới luật gia.

Đối với luật sư, ngoài việc góp phần vào việc xây dựng pháp luật cũng như các luật gia, còn có vai trò tham gia bào chữa, tư vấn pháp luật tranh tụng, bào chữa nên cũng góp phần vào công cuộc cải cách tư pháp, nâng cao hiệu quả hoạt động của công tác tư pháp. Đồng thời luật gia và luật sư còn có vai trò góp phần vào tuyên truyền pháp luật, tham gia công tác hòa giải những tranh chấp trong nội bộ nhân dân. Trong các vấn đề hòa giải, cũng như giải quyết các tranh chấp về kinh tế, dân sự thì những đóng góp gần đây của giới luật gia và luật sư ngày càng có hiệu quả, đáp ứng được nhu cầu của xã hội.

Trong lĩnh vực cải cách tư pháp thì hiện nay HLGVN có các thành viên tham gia vào hội đồng tuyển chọn thẩm phán, kiểm sát viên, chấp hành viên ở cấp trung ương và địa phương. Qua vai trò giám sát đó, giới luật gia trực tiếp xây dựng đội ngũ cán bộ tư pháp ngày càng phát triển và trong sạch vững mạnh, thực hiện công cuộc cải cách tư pháp theo tinh thần các Nghị quyết của Bộ Chính trị và các văn bản của Nhà nước đã đề ra.

Giới luật gia nói chung và luật sư nói riêng đón nhận 2 sự kiện quan trọng là sự ra đời của LBLSVN và Đại hội LGDCQT (06-10/6) được HLGVN đăng cai tổ chức. Là một luật gia, luật sư ông có thể chia sẻ tâm tư, cảm xúc với bạn đọc về 2 sự kiện này?

Đối với Đại hội Luật sư toàn quốc lần thứ nhất trong tháng 5 vừa qua, theo tôi đây là một sự kiện quan trọng và đáng ghi nhớ đánh dấu sự ra đời LBLSVN. Đây là niềm phấn khởi, vui mừng chung của giới luật gia, luật sư trong cả nước.

Trong tháng 6 tới, cũng là lần đầu tiên, Hội LGDCQT được tổ chức ở châu Á và do Hội LGVN chủ trì đăng cai. Điều này chứng tỏ rằng tiếng nói, vị trí của giới luật gia VN được đánh giá cao trong giới luật gia, luật sư trên thế giới và có vai trò quốc tế quan trọng. Cả hai sự kiện lớn này, đều là điều rất đáng mừng của tất cả chúng ta đặc biệt là với giới luật gia, luật sư Việt Nam.

Một trong những nội dung trọng tâm mà giới luật gia, luật sư Việt Nam hiện nay quan tâm đó là làm sao để công tác cải cách tư pháp nước nhà đạt hiệu quả tốt, tội phạm phải bị trừng trị nghiêm, không để oan sai, công lý phải được bảo vệ. Tuy nhiên, thực tế vẫn còn nhiều điều đáng bàn như chất lượng xét xử, năng lực thẩm phán, luật sư, chính sách pháp luật... Theo ông, chúng ta phải đột phá mạnh từ khâu nào, cụ thể là đột phá như thế nào?

Theo tôi, vấn đề xây dựng đội ngũ các chức danh tư pháp cần phải được coi là một điểm đột phá quan trọng để góp phần nâng cao trình độ của đội ngũ này. Theo tinh thần Nghị quyết 49 của Bộ Chính trị, chúng ta tăng cường ở khâu đào tạo nhưng đồng thời phải đổi mới nội dung giảng dạy, phương thức đào tạo để làm sao các chức danh tư pháp (luật sư, thẩm phán, kiểm sát viên, chấp hành viên) phải học

(Xem tiếp trang 44)

GIỚI LUẬT GIA...

(Tiếp theo trang 13)

tốt ở nhà trường cả về lý luận lẫn thực tiễn. Tôi cho rằng, đây là một khâu trọng yếu nếu chúng ta tập trung làm tốt thì sẽ góp phần thực hiện CCTP, bởi nếu có đội ngũ luật sư giỏi, thẩm phán giỏi, chấp hành viên giỏi, kiểm sát viên giỏi thì hoạt động tố tụng của chúng ta mới hoàn thiện và có hiệu quả cao. Đương nhiên đội ngũ này không chỉ có chuyên viên giỏi mà còn có đạo đức nghề nghiệp, phẩm chất chính trị cao, trung thành với chế độ, hết lòng bảo vệ công lý, phụng sự nhân dân và Tổ quốc.

Giữ cương vị Phó chủ tịch HLGVN, ông có sáng kiến gì để thúc đẩy chặt chẽ và có những nội dung kết hợp hoạt động sâu giữa LĐLSVN và HLGVN trong thời gian tới?

Lâu nay, mối quan hệ giữa luật sư và luật gia chưa được đặt ra một cách cụ thể. Theo tôi, luật sư và luật gia như anh em trong một nhà vậy. Có chăng, khác ở chỗ là chức năng, nghề nghiệp của luật sư là riêng biệt, còn luật gia thì hoạt động trên nhiều lĩnh vực khác nhau. Về quan hệ giữa luật gia và luật sư, ví dụ như HLGVN và LĐLSVN tới đây, theo tôi đây là một quan hệ hết sức khăng khít. Cả luật gia và luật sư đều có mục tiêu chung góp phần xây dựng và bảo vệ pháp luật, cho nên đây là một mối quan hệ sẽ đặt ra để có nhiều phối hợp trên các lĩnh vực khác nhau. Ví dụ như trong hoạt động xây dựng và tuyên truyền pháp luật, giám sát thực thi pháp luật, cũng như đóng góp vai trò phản biện của

HLGVN tổ chức Hội thảo góp ý xây dựng Luật Trưng cầu ý dân

mình đối với nhà nước, cũng như đối với các hoạt động khác của xã hội. Và tôi tin, chắc chắn mối quan hệ này ngày càng tốt đẹp hơn.

Theo ông để phát huy được vai trò của mình trong thời gian tới, LĐLSVN cần phải làm gì? Liên đoàn luật sư ra đời sẽ hỗ trợ thế nào tới hoạt động của luật sư?

LĐLSVN ra đời là một tổ chức đoàn kết, tập hợp giới luật sư trong cả nước đồng thời các đoàn luật sư ở các tỉnh thành và địa phương. LĐLSVN ra đời góp phần quan trọng vào công tác đào tạo luật sư, phối hợp với Bộ Tư pháp, các cơ quan nhà nước để đảm bảo đội ngũ luật sư có năng lực và trình độ, đạt đúng yêu cầu của xã hội và tiêu chuẩn mà luật pháp quy định. Đồng thời, LĐLSVN sẽ đứng ra giữ vai trò đại diện cho giới luật sư trong cả nước quan hệ với các tổ chức xã hội khác ở trong nước và quốc tế làm sao để phát huy được tiếng nói của luật sư trong hoạt động nghề nghiệp của mình.

Tôi tin, sau khi LĐLSVN ra đời, mối quan hệ của luật sư với Bộ Tư pháp, Quốc hội, Chính phủ... ngày càng được mở rộng và chặt chẽ hơn trong

phối hợp thực hiện yêu cầu về cải cách tư pháp và góp phần nâng cao vị trí vai trò của luật sư.

Mối quan hệ giữa các luật sư và các cơ quan tổ tụng thời gian qua không mặn mà cho lắm. Theo ông, tại đây LĐLSVN sẽ tháo gỡ tình trạng này như thế nào?

Nói về mối quan hệ này, tôi chưa có một nhận định, đánh giá cụ thể gì. Tuy nhiên, chúng ta cũng phải khẳng định rằng vẫn còn nhiều hạn chế và tồn tại trong phối hợp. Và theo tôi, trên thực tế tới đây, LĐLSVN ra đời, nếu có những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện chức năng nhiệm vụ của mình, thực hiện vai trò của luật sư, thì LĐLSVN phải là người trực tiếp phối hợp, góp phần khắc phục những khó khăn đó bằng cách kiến nghị, đề xuất với nhà nước, hay với các cơ quan tổ chức xã hội khác. LĐLSVN phải làm vai trò đó, để góp phần tháo gỡ những khó khăn và vướng mắc cụ thể. Đồng thời LĐLSVN phải quan tâm xây dựng một cơ chế phối hợp thường xuyên với các cơ quan tổ chức xã hội cũng như với nhà nước. Có thể có những ký kết, thỏa thuận, hoặc những quy định giúp cho việc thực hiện có nề nếp.

Chất lượng đội ngũ luật sư chúng ta hiện nay chưa cao, đặc biệt là khi chúng ta hội nhập quốc tế. Vậy, thời gian tới, khi LĐLSVN chính thức thành lập, tổ chức này có vai trò gì để giúp luật sư Việt Nam cạnh tranh trên trường quốc tế?

Với thực lực hiện nay thì luật sư chúng ta chưa được đào tạo một cách toàn diện, còn nhiều mặt yếu, kiến thức về luật quốc tế, ngoại ngữ, hay kinh nghiệm tranh tụng quốc tế chúng ta còn rất hạn chế. Nhưng đây không phải là vấn đề một sớm một chiều, mà khi

LĐLSVN ra đời rồi, thì cần có kế hoạch để luật sư từng bước đào tạo để ngày càng nâng cao trình độ, thì chúng ta mới có thể cạnh tranh được với các luật sư ở một số nước trong khu vực và trên thế giới. Đây là điều mà chúng ta phải phấn đấu, chứ tình trạng hiện nay chúng ta rất bị động. Thiếu những luật sư có năng lực có thể tham gia vào các vụ tranh chấp quốc tế, chúng ta sẽ tổn kém rất nhiều trong việc thuê luật sư nước ngoài.

Theo ông, làm thế nào để LĐLSVN hoạt động thực chất theo đúng chức năng, nhiệm vụ của mình nhưng cũng không được can thiệp quá sâu vào hoạt động của các đoàn?

Tới đây, chúng ta sẽ có điều lệ của LĐLSVN được xây dựng trên cơ sở thực hiện Luật Luật sư. Nếu LĐLSVN hoạt động theo đúng điều lệ, theo đúng quy định về chức năng nhiệm vụ của mình thì sẽ không can thiệp sâu vào hoạt động của các đoàn. Bởi vì, điều lệ sẽ phải quy định vị trí và vai trò của Liên đoàn và chúng ta thực hiện tốt những điều lệ đã được xây dựng và được thông qua đại hội, thì chắc chắn sẽ không có tình trạng can thiệp sâu vào hoạt động của các đoàn. Điều quan trọng là chúng ta xây dựng được điều lệ phù hợp với thực tiễn, phù hợp với những quy định của Luật Luật sư. Và thường xuyên tổ chức kiểm tra giám sát hoạt động của các đoàn luật sư trên cơ sở là hỗ trợ và giúp đỡ các đoàn luật sư để xây dựng tốt các lực lượng của mình và bồi dưỡng cho đội ngũ luật sư làm tốt nhiệm vụ hành nghề chứ không phải trực tiếp tham gia vào các hoạt động tranh tụng, hay các hoạt động tư vấn một cách tùy tiện vào hoạt động nghề nghiệp của luật sư.

Xin cảm ơn ông! ■